

Lapin yliopisto

Oikeustieteiden tiedekunta

PROSESSIOIKEUS (OTM0001E)

Tentti 11.6.2018

Tentissä jaetaan ensin oikeustapauskysymykset eli kysymykset 1 ja 2, joiden ratkaisemisessa saa käyttää lakikirjaa. Noin klo 11.30 kerätään lakikirjat pois ja samalla jaetaan kysymykset 3–5. Tämän jälkeen voi vielä vastata oikeustapauskysymyksiin ilman lakikirjan apua. Kirjoita vain yksi rivi tekstiä konseptin mukaiselle riville. Vastaaminen konseptin keskiaukeamalle on suositeltavaa.

Oikeustapaus 1. (15 pistettä; vastauksen suositeltu enimmäispituus 2 sivua)

Asianajaja Harri Pikkarainen on kääntynyt puoleesi päämiestään (Harri Liikkanen) koskevassa asiassa ja kertonut, että Harri Liikkasta vastaan on aloitettu esitutkinta sisäpiirintiedon väärinkäyttöä koskevassa asiassa. Kirjallisena todistusaineistona esitutkinnassa on ollut Liikkasen sähköpostikirjeenvaihtoa. Pikkaraiselta saamasi tiedon mukaan poliisi on saanut sanotun sähköpostikirjeenvaihdon haltuunsa Pauliina Paukkalalta sen jälkeen, kun Paukkala on murtautunut Liikkasen käytössä olleen tietokoneen Outlook-kansiossa sijainneelle sähköpostitilille.

Edelleen asianajaja Pikkarainen on kertonut, että myös esitutkintaviranomaiset ovat kehottaneet Paukkalaa avaamaan Liikkasen sähköpostikansion ja perehtymään kirjeenvaihdon sisältöön ja toimittamaan sanottua kirjeenvaihtoa poliisille. Sen sijaan on jäänyt epäselväksi, onko Paukkala toimittanut osan esitutkintaviranomaisilla olevasta sähköpostikirjeenvaihdosta poliisille jo ennen kuin poliisi on kehottanut Paukkalaa tarkemmin perehtymään Liikkasen lähettämiin ja vastaanottamiin sähköposteihin. Tältä osin vastauksen lähtökohdaksi voit ottaa sen, että Paukkalan toiminta on osittain ollut oma-aloitteista ja osittain Paukkala on välittänyt Liikkasen sähköpostikirjeenvaihtoa esitutkintaviranomaisille vasta sen jälkeen, kun poliisi on kehottanut Paukkalaa tarkemmin perehtymään Liikkasen lähettämiin ja vastaanottamiin sähköposteihin.

Samaten vastauksen lähtökohdaksi voit ottaa sen, että Harri Liikkasen sähköpostikirjeenvaihto on joutunut poliisin haltuun viestintäsalaisuuden loukkaamista (RL 38:3) koskevan tunnusmerkistön täyttävällä tavalla.

KYSYMYS:

Vastaa perustellen ja soveltuvat lainkohdat mainiten, voidaanko alun perin viestintäsalaisuuden loukkauksen kautta saatua materiaalia hyödyntää Harri Liikkasta vastaan aloitetussa rikosprosessissa vai pitäisikö rikoksella saadut sähköpostiviestit asettaa todistamis- ja hyödyntämiskieltoon?

Oikeustapaus 2. (10 pistettä; vastauksen suositeltu enimmäispituus 2 sivua)

Virallinen syyttäjän vaati A:lle rangaistusta virkamiehen väkivaltaisesta vastustamisesta sillä perusteella, että A oli 10.10.2013 Rovaniemellä Rovaniemen työvoimatoimiston tiloissa harjoittanut väkivaltaa virkatehtäviään suorittaneita työvoimatoimiston virkamiehiä toimistonjohtaja B:tä ja vahtimestari C:tä kohtaan uhkaamalla heitä esille ottamallaan puukolla lähietäisyydeltä ja tökkien puukolla B:tä ja vahtimestaria kohti ja lausuen sanallisia uhkauksia. Tässä tilanteessa A oli lisäksi lyönyt C:tä vasempaan silmäkulmaan aiheuttaen tälle aristusta.

B ja C yhtyivät kumpikin syyttäjän rangaistusvaatimukseen ja vaativat A:n tuomitsemista rangaistukseen virkamiehen väkivaltaisesta vastustamisesta. Rangaistusvaatimuksen lisäksi C esitti jutussa myös 500,00 euron vahingonkorvausvaatimuksen, joka perustui siihen, että A:n lyönti oli aiheuttanut C:lle kipua ja särkyä.

Pääkäsitelyssä A totesi pitävänsä B:n ja C:n häntä vastaan esittämiä rangaistusvaatimuksia täysin lainvastaisina ja totesi, että tuomioistuimen pitää ehdottomasti hylätä vaatimukset tuomiolla. Tätä väitettä A perusteli sillä, että B ja C eivät voi vaatia asiassa rangaistusta, sillä he eivät ole virkamiehen väkivaltaisen vastustamisen asianomistajia.

KYSYMYKSET:

- A. Miten tuomioistuimen pitäisi suhtautua A:n esittämään väitteeseen siitä, että B ja C eivät ole asianomistajia ja että tuomioistuimen pitäisi tästä syystä hylätä heidän esittämänsä rangaistusvaatimukset tuomiolla.
- B. Miten tapauksen arviointiin olisi vaikuttanut se, jos B ja C olisivat jutun esitutkintavaiheessa ilmoittaneet, että heillä ei ole rangaistusvaatimuksia A:ta vastaan?
- C. Selvitä lisäksi, millä edellytyksillä syyttäjällä voi asiassa olla velvollisuus ajaa C vahingonkorvausvaatimusta?

Perustele vastauksesi ja mainitse asiaan liittyvät lainkohdat.

Lapin yliopisto

Oikeustieteiden tiedekunta

PROSESSIOIKEUS (OTM0001E)

Tentti 11.6.2018

Tehtävät 3–5 jaetaan tentissä noin klo 11.30.

Kirjoita vain yksi rivi tekstiä konseptin mukaiselle riville. Annetun vastaustilan ylittävää vastausosaa ei lueta eikä arvostella. Vastaaminen konseptin keskiaukeamalle on suositeltavaa.

Tehtävä 3. (10 pistettä; vastauksen enimmäispituus 2 sivua)

Kerro kirjallisesta menettelystä rikosprosessissa. Mitä se tarkoittaa? Mitkä ovat sen edellytykset?

Tehtävä 4. (10 pistettä; vastauksen enimmäispituus 2 sivua)

Prosessin arvo- ja tavoiteperiaatteet?

Tehtävä 5. (5 pistettä; vastauksen enimmäispituus 1 sivu)

Syyteharkinnan vaiheet?